

A 1651/medborger Fremlagt av:
MidtengruppenBehandles i:
Medborger- og
forbrukerutvalget

J.nr. 15-00192-3

Medlemsforslag om bekjempelse av menneskehandel

Midtengruppen mener det er hensiktsmessig å snakke om menneskehandel som vår tids slaveri, fordi begrepet slaveri retter oppmerksomheten på den grove utnyttelsen av mennesker og ikke bare på at mennesker behandles som varer som kan kjøpes og selges. Slaveriet er i dag en av de tre største illegale økonomiene i verden. Europarådets konvensjon om tiltak mot menneskehandel definerer menneskehandel som rekruttering, transport, overføring, husing eller mottak av personer, ved hjelp av trusler om eller bruk av vold eller annen form for tvang, av bortføring, av bedrageri, av forledelse, av misbruk av myndighet eller av sårbar stilling eller av å gi eller motta betaling eller fordeler for å oppnå samtykke fra en person som har kontroll over en annen person, med sikte på utnytting.

Utnytting skal som et minimum omfatte utnytting av andres prostitusjon eller andre former for seksuell utnytting, tvangsarbeid eller tvangstjenester, slaveri eller slaverilignende praksis, trelldom eller fjerning av organer. Europarådets definisjon innbefatter altså tre ulike komponenter: selve handlingen, herunder rekruttering, frakt og overlevering, hvilken metode som anvendes samt utnyttelseshensikten. Antallet fellende dommer er svært lavt. Bakmennesenes risiko er lav, mens forventet profitt er høy. Dette må etter Midtengruppens mening endres. Risikoen må bli høy, mens profitten må reduseres. Slaveri er et stort problem internasjonalt, og dessverre også i Norden.

Gjennom internasjonale konvensjoner er de nordiske land forpliktet til å hjelpe og yte bistand til ofre for menneskehandel, blant annet gjennom Europarådets konvensjon om tiltak mot menneskehandel fra 2005, FN-konvensjonen mot grenseoverskridende organisert kriminalitet fra 2000, samt tilleggsprotokollen om menneskehandel, Palermoprotokollen.

Midtengruppen ser positivt på ministerrådets samarbeide i spørsmålet, der også et nærmere samarbeid i hele Østersjøregionen kan utvikles. Men etter Midtengruppens mening må menneskehandel settes enda høyere på dagsorden i Norden. Det trengs mer kunnskap om hvem ofrene for men-

neskehandel er og hvilke tiltak som faktisk vil bekjempe menneskehandel både i de nordiske land og internasjonalt. Samtidig har man allerede mye kunnskap om hva som må gjøres, og mer forskning på feltet må ikke bli en hvilepute. Utfordringene er store, og omfanget av slaveriet er økende uten at ofrene får den hjelpen de trenger. Myndighetene i de nordiske land må derfor i enda større grad prioritere bekjempelse av menneskehandel.

Europarådets overvåkingsorgan mot menneskehandel, GRETA, har blant annet pekt på betydningen av å forebygge, avdekke og bekjempe menneskehandel med barn. I Sverige forsvant 374 flyktningbarn fra asylmottak i 2014. Bare 58 av disse ga sig til kjenne.

Midten-gruppen mener det bør innføres et formelt nasjonalt system i de enkelte land som klart definerer roller og rutiner for identifisering av ofre. Samtidig må opplæring av politi, påtale og dommere knyttet til menneskehandel bli bedre. Det må sikres gode tverretatlige og tverrfaglige samarbeid knyttet til koordinering av de ulike tiltakene. Det trengs gode og pålitelige systemer for innhenting og sammenstilling av data for omfanget av potensielle ofre for menneskehandel.

Det er en globalisert verden, og kriminalitet begås i større og større grad på tvers av landegrensene. Slaveriet må derfor bekjempes ved bedre samarbeid på nordisk nivå, og gjennom et bredt internasjonalt samarbeid, blant annet gjennom internasjonale og regionale organisasjoner, og mellom myndigheter og frivillige organisasjoner. Norden bør ta en lederrolle i det internasjonale arbeidet med å bekjempe menneskehandel. De fleste utenlandske prostituerte oppholder seg i et Nordisk land i kortere eller lengre tidsrom for så å dra videre til andre land. Regjeringene i Norden bør derfor i større grad samkjøre regelverket i de nordiske landene.

Det er viktig at det internasjonale politisamarbeidet styrkes, og de nordiske land må her ta en lederrolle. Det er også viktig å hindre internasjonal kapitalflyt knyttet til slaveri.

For å kunne bekjempe vår tids slaveri er det helt nødvendig med kunnskap om hva menneskehandel er, omfanget av den og ikke minst hvilke tiltak som bør settes i verk. Dette er nødvendig for å sikre målrettede og effektive tiltak. FNs barnekomité har uttalt at bakmenn for menneskehandel sjelden blir straffeforfulgt, og at informasjon om barn som er offer for menneskehandel er fragmentert.

Nordisk Råd

A 1651/medborger

Fremlagt av:
Midtengruppen

Behandles i:
Medborger- og
forbrukerutvalget

J.nr. 15-00192-3

På bakgrunn av ovenstående foreslår Midtengruppen at

Nordisk råd rekommanderer Nordisk ministerråd

å intensivere arbeidet mot menneskehandel med fokus på felles nordisk samarbeid og grenseoverskridende tiltak

å ytterligere styrke det internasjonale samarbeidet knyttet til bekjempelse av menneskehandel

å arbeide for at politiet, ansvarlige myndigheter, tollvesenet, personell i eldreomsorgen, personell på asylmottak, helsepersonell, lærere med flere berørte personellkategorier, får kompetanse til bedre å kunne identifisere ofre for menneskehandel

å gjennom kunnskaps- og erfaringsutveksling arbeide for at ofre for menneskehandel gis en god behandling.

å stimulere de enkelte medlemsland så langt det er mulig til å foreta en gjennomgang av lovgivningen, med formål å vurdere skjerpelser i straffeskalaen for menneskehandel

Nordisk Råd

A 1651/medborger

Fremlagt av:
Midtengruppen

Behandles i:
Medborger- og
forbrukerutvalget

J.nr. 15-00192-3

26. august 2015

Anders Eriksson (ÅF)

Arto Pirttilahti (cent)

Carl Haglund (sv)

Hanna Kosonen (cent)

Höskuldur Þórhallsson (F)

Jan Lindholm (MP)

Jóhanna María Sigmundsdóttir (F)

Katri Kulmuni (cent)

Lars Tysklind (FP)

Ola Johansson (C)

Penilla Gunther (KD)

Per Olaf Lundteigen (Sp)

Rigmor Andersen Eide (KrF)

Róbert Marshall (Björt framtíð)